

ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๑๗/๕๑๖

ศาลากลางจังหวัดสงขลา
ถนนศูนย์ราชการ สน ๕๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราว
ของศาลยุติธรรม

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสงขลา ที่ สน ๐๐๑๘.๑/ว ๑๑๑๓๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๒๓๘๑๕

ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสงขลา ได้แจ้งให้อำเภอประชาสัมพันธ์ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในพื้นที่ได้ทราบ
กรณีศาลยุติธรรมขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์แนวทางปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบประเมิน
ความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการ
ดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง
(กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของ
ศาลยุติธรรม นั้น

บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบ
ประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความ
ร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการ
ประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ คือ

๑. การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราว
ในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๒. การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามโครงการประเมิน
ความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๓. การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกล
ที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

/ดังนั้น...

ดังนั้น จังหวัดสกลนครจึงขอให้อำเภอแจ้งกำชับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ ให้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิสิษฐ์ แร่ทอง)
ปลัดจังหวัดสกลนคร ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

ที่ทำการปกครองจังหวัด
กลุ่มงานปกครอง
โทร/โทรสาร. ๐-๔๒๗๑-๖๖๓๗

☒ ปค.	(5)
☐ ผ.กม.	()
☐ กง.	()
☐ อื่นๆ	()

วันที่	27.12
ปี	๕ ก.ย. ๒๕๖๓

ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๒๓๗๐๕

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/ว ๔๓๗๐ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม จำนวน ๔ แผ่น
๒. แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม จำนวน ๒๙ แผ่น

ตามที่กรมการปกครองแจ้งให้จังหวัดแจ้งอำเภอที่อยู่ในความรับผิดชอบประชาสัมพันธ์ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในพื้นที่ได้ทราบ กรณีศาลยุติธรรมขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์แนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ คือ

๑. การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราวในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
๒. การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
๓. การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกลที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

/ในการนี้...

ในการนี้ จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอให้กำชับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้กำกับดูแล ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรม กับฝ่ายปกครองฯ และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครองฯ ให้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวโดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. และ ๒.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. และ ๒.)

สำนักบริหารการปกครองท้องที่
ส่วนบริหารงานกำนันผู้ใหญ่บ้าน
โทร./โทรสาร ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๓

บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ
เพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน)
ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยง
และการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม
ระหว่าง
สำนักงานศาลยุติธรรม
กับ
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

สืบเนื่องจากศาลยุติธรรมมีโครงการปฏิรูประบบการปล่อยชั่วคราวในคดีอาญาจากปกติที่มักต้องจ่ายเงินหรือทรัพย์สินมาวางประกัน ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนกับคนมีฐานะ และมีความแม่นยำเป็นที่น่าเชื่อถือว่าเมื่อปล่อยไปแล้วผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนีหรือก่ออันตรายต่อสังคมหรือไม่ โดยเปลี่ยนเป็นการปล่อยชั่วคราวที่ไม่ต้องจ่ายเงินหรือทรัพย์สินเป็นประกัน แต่ให้องค์ข้อมูลและการประเมินความเสี่ยงตามหลักวิชาการแทน ซึ่งระบบใหม่นี้ศาลจะรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากผู้ต้องหาหรือจำเลย ตรวจสอบยืนยันข้อมูลจากฐานข้อมูลและบุคคลอ้างอิงที่เชื่อถือได้ จากนั้นจึงทำการคำนวณคะแนนความเสี่ยงด้วยวิธีการที่มีงานวิจัยทางสถิติและพฤติกรรมศาสตร์รองรับ นอกจากนี้ ยังมี การวางมาตรการกำกับดูแลหลังปล่อยชั่วคราวรองรับ ซึ่งจะมีความเข้มงวดแตกต่างกันไปตามระดับความเสี่ยง เพื่อเป็นการรับประกันการมาศาลและการไม่ผิดเงื่อนไขของศาล ประกอบกับพระราชบัญญัติ มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ศาล แต่งตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ศาลกำหนด ได้แก่ เป็นผู้สอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือก่ออันตรายหรือ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

ในการนี้ข้อมูลส่วนตัวบางประการของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นข้อมูลที่ไม่อาจตรวจสอบได้ ไม่ว่าจากหน่วยข้อมูลใด เพราะเป็นข้อมูลที่ล้าหลังผู้ใกล้ชิดหรือคนรู้จักจะทราบเท่านั้น และมาตรการ กำกับดูแลที่วางไว้ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นที่ผู้ต้องหาหรือ จำเลยมีภูมิลำเนาหรืออยู่อาศัยจริงโดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดและน่าจะทราบความ เป็นไปกับพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้านดี ทั้งยังเป็นคนกลางที่น่าเชื่อถือ จึงมีบทบาท

สำคัญยิ่ง ...

สำคัญยิ่งในการเสริมให้ระบบสมบูรณ์ขึ้น โดยการช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยเพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง และการช่วยสอดส่องกำกับดูแลพฤติกรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของศาล ตลอดจนในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีภูมิฐานะทางไกลที่ทำการศาลมาก และมีฐานะยากจนไม่มีเงินพอเสียค่าพาหนะเดินทางมาศาลเพื่อมารายงานตัวบ่อยๆ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนนายอำเภอเองอาจช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวแทนศาลได้

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรมดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ผู้ต้องหาหรือจำเลยในฐานะประชาชนของสังคมได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงานศาลยุติธรรมร่วมกับกรมการปกครอง จึงจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการประสานงานระหว่างศาลยุติธรรมกับฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม มีรายละเอียด ดังนี้

๑. บทบาทของฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ในการสนับสนุนการดำเนินโครงการพัฒนาระบบประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๑ การช่วยยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ขอปล่อยชั่วคราวในโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๒ การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามโครงการประเมินความเสี่ยงและการกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม

๑.๓ การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวตามกำหนดนัดของศาล (กรณีผู้ต้องหา/จำเลยมีบ้านอยู่ไกลที่ทำการศาลมากและยากจนเกินกว่าจะเสียค่าพาหนะมาศาลได้)

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๒.๑ ขั้นเตรียมการ

(ก) ศาลทดลองจัดประชุมร่วมกับฝ่ายปกครองและกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำนาจศาล เพื่อทำความเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและความสำคัญของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในโครงการนี้

(ข) ฝ่ายปกครองแจ้งรายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนในเขตอำนาจศาลแก่ศาลทดลอง

๒.๒ การช่วยยืนยันข้อมูล

เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลโทรศัพท์สอบถามกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้าน ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านให้ข้อมูลซึ่งเป็นข้อเท็จจริง มิใช่ความเห็นแก่เจ้าหน้าที่ศาล

๒.๓ การช่วยกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

เมื่อศาลมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวผู้ที่เป็นลูกบ้าน เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งคำสั่งศาลพร้อมเงื่อนไขให้ผู้เป็นลูกบ้านปฏิบัติไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านทางโทรศัพท์ เพื่อให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านช่วยสอดส่องดูแลลูกบ้านให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของศาล และหากเห็นว่าลูกบ้านมีพฤติกรรมที่น่าจะหลบหนีหรือผิดเงื่อนไขของศาล ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแจ้งเจ้าหน้าที่ศาล ทั้งนี้ศาลอาจกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านโดยตรง และศาลจะมีหนังสือแจ้งคำสั่งศาลที่ให้ปล่อยชั่วคราวลูกบ้านไปยังกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านอีกครั้ง ตลอดจนมีหนังสือแจ้งคำสั่งปล่อยชั่วคราวและแจ้งว่าศาลได้ประสานขอความร่วมมือจากกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านท่านใดในการช่วยสอดส่องดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นลูกบ้านรายนั้นๆ

๒.๔ การช่วยเป็นผู้รับรายงานตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ห่างไกลและยากจนเกินกว่าจะมารายงานตัวที่ศาล ศาลอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายนั้นไปรายงานตัวต่อนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านตามระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรแทนการมารายงานตัวที่ศาล ในการนี้ศาลแต่ละท้องที่อาจกำหนดวิธีการที่นายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะทำหลักฐานการรับรายงานตัวตามรูปแบบที่ศาลนั้นเห็นสมควร เช่น ทำบันทึกให้ลงนามเป็นหลักฐานและส่งโทรสารมายังศาล การถ่ายรูปโดยโทรศัพท์มือถือและส่งภาพถ่ายศาลโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ในกรณีเช่นนี้ ศาลทดลองฟังสอบถามความพร้อมของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านที่จะรับรายงานตัวก่อนมีคำสั่งทุกครั้ง

เมื่อศาลมีคำสั่งให้รายงานตัวผ่านทางนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านแล้ว เจ้าหน้าที่ศาลจะแจ้งคำสั่งทางโทรศัพท์แก่นายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งอย่างเป็นทางการไปถึงนายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน แล้วแต่กรณี ตามไปในภายหลัง ทั้งนี้หากศาลกำหนดให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับรายงานตัว ศาลจะมีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอทราบเพื่อช่วยกำกับดูแลการปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านด้วย

๒.๕ การรายงานผลการปฏิบัติงานของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านต่อนายอำเภอ

ให้กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านรวบรวมข้อมูลการให้ความร่วมมือต่อศาลทั้งด้านการให้ข้อมูลลูกบ้าน การสอดส่องกำกับดูแลให้ลูกบ้านที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวทำตามเงื่อนไขของศาล และการรับรายงานตัวแทนศาลและเสนอเป็นรายงานต่อนายอำเภอตามกำหนดและระยะเวลาที่ฝ่ายปกครองเห็นสมควร

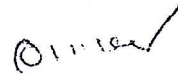
บันทึกข้อตกลงฉบับนี้จัดทำขึ้นสองฉบับโดยมีข้อความที่ถูกต้องและตรงกันทุกประการสำนักงานศาลยุติธรรมและกรมการปกครอง ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงนี้ เพื่อให้การดำเนินงานตามบันทึกนี้บรรลุผลที่ดี ซึ่งจะมีผลนับตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นต้นไป

บันทึกข้อตกลงนี้ ทำไว้ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

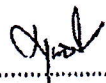

(นายสรารัฐ เบญจกุล)
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม

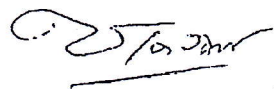
ร้อยตำรวจโท

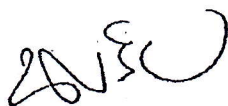
(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)
อธิบดีกรมการปกครอง

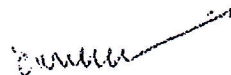
(นายมุขเมธิน กลั่นนุรักษ์)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา
(พยาน)

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)
รองอธิบดีกรมการปกครอง
(พยาน)

(นางสาวนนวนันท์ ตั้งตรงจิตต์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรที่พัฒนศักดิ์
(พยาน)

(นายธรรมบุญ แก้วคำ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น
(พยาน)

พระราชบัญญัติ

มาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล
พ.ศ. ๒๕๖๐

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐
เป็นปีที่ ๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เงินสินบน” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินรางวัล” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งจากศาลให้เป็นผู้สอดส่องดูแล รับรายงานตัว หรือให้คำปรึกษาผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว

“ผู้แจ้งความนำจับ” หมายความว่า บุคคลเดียวหรือหลายคนซึ่งชี้ช่องหรือแจ้งเบาะแสแก่ทางราชการ จนทางราชการสามารถจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนีได้ แต่ต้องมีชื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับ ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกัน ในการขอปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น

“เจ้าหน้าที่ผู้จับ” หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และให้หมายความรวมถึงราษฎรผู้จับตามที่เจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับขอความช่วยเหลือด้วย

“ก.บ.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

มาตรา ๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา ๑๐๘ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศาลอาจมีคำสั่งแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวเพื่อให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องมีชื่อเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวตามที่ ก.บ.ศ. กำหนด ผู้ประกัน บุคคลซึ่งเป็นหลักประกัน หรือบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของหลักประกัน ในการขอปล่อยชั่วคราว

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราว ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้กำกับดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๔ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวได้หลบหนีหรือไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายขึ้น โดยผู้กำกับดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวมิได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี

ในกรณีที่ความปรากฏแก่ศาลว่า ผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลเป็นผู้ยากไร้และไม่มีค่าพาหนะสำหรับการเดินทางไปศาลหรือเพื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าพาหนะแก่ผู้นั้นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖ การขอรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้ผู้กำกับดูแลผู้ถูกละปล่อยชั่วคราวยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการปฏิบัติหน้าที่หรือวันที่ได้รับแจ้งจากศาล และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงลักษณะของภารกิจและระยะเวลาที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดในระเบียบ ก.บ.ศ. โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗ เมื่อมีการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลซึ่งหลบหนี และได้ส่งตัวต่อศาลแล้ว ให้ผู้แจ้งความนำจับมีสิทธิได้รับเงินสินบน และเจ้าหน้าที่ผู้จับมีสิทธิได้รับเงินรางวัล

มาตรา ๘ การขอรับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามมาตรา ๗ ให้ผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่ได้ออกหมายปล่อยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล โดยผู้ร้องต้องแสดงพยานหลักฐานที่น่าเชื่อว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าว และหากศาลพิจารณาเห็นว่าคำร้องนั้นฟังได้ ให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับหรือเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความยากง่ายในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นเป็นสำคัญ

ถ้ามีผู้แจ้งความนำจับหรือเจ้าหน้าที่ผู้จับหลายราย ให้ศาลสั่งแบ่งจ่ายเงินสินบนหรือเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับเท่ากันทุกราย

ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินในลักษณะอย่างเดียวกันตามกฎหมายอื่นแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินสินบนหรือเงินรางวัลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

หลักเกณฑ์และอัตราในการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลตามมาตรา ๗ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของศาลตามมาตรา ๗ ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ การเบิกจ่ายค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย ค่าพาหนะ เงินสินบน และเงินรางวัลแก่ผู้มีสิทธิได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เบิกจ่ายจากเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญา ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

วิธีการเบิกจ่ายและรับเงินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.บ.ศ. กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มีผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยศาลหลบหนีไปทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลต้องล่าช้า ส่งผลกระทบต่อนโยบายในการป้องกันอาชญากรรม สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการไม่มีเจ้าพนักงานกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศาลกำหนดเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น นอกจากนี้ เมื่อเกิดการหลบหนีก็ไม่มีเจ้าพนักงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยเหล่านั้นกลับมาดำเนินคดี ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและการติดตามจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนี รวมทั้งการนำเงินค่าปรับตามคำพิพากษาในคดีอาญามาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในมาตรการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม

ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการกักขังและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ว่าด้วยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว การจ่ายค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว ค่าพาหนะแก่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่ยากไร้ เงินสินบนแก่ผู้แจ้งความนำจับ และเงินรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ผู้จับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวโดยศาลที่หลบหนี พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้งและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๔ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีใช้บุคคลตามข้อ ๕ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่รู้จักผู้ถูกปล่อยชั่วคราวเป็นอย่างดีและผู้ถูกปล่อยชั่วคราวให้ความเคารพเชื่อฟัง หรือเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจจากชุมชนที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีที่อยู่อาศัยให้ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และ

(๒) เป็นผู้สมัครใจ มีความพร้อมและเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามที่ศาลมอบหมาย

ข้อ ๕ ผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาเพื่อป้องกันการหลบหนี หรือกับอันตรายหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้